

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

**PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA IM. WANDY
WIŁKOMIRSKIEJ W MIĘDZYRZECZU**

Spis treści

I. ZAŁOŻENIA WSTĘPNE	2
II. PODSTAWY RYTMIKI – KL. I-III CYKL SZEŚCIOLETNI	2
III. KSZTAŁCENIE SŁUCHU – KL. I–VI CYKL 6-LETNI; KL. I–IV CYKL 4-LETNI.....	5
IV. AUDYCJE MUZYCZNE – KL. V–VI CYKL 6-LETNI; KL. III–IV CYKL 4-LETNI (PRZEDMIOT WYGASA Z KOŃCEM ROKU SZKOLNEGO 2024/2025)	7
V. WIEDZA O MUZYCE – KLASY IV-VI CYKL SZEŚCIOLETNI, KLASY II CYKL CZTEROLETNI.....	9
VI. INSTRUMENT GŁÓWNY – FORTEPIAN, AKORDEON, GITARA, SKRZYPCE, KLARNET, SAKSOFON, FLET POPRZECZNY, WIOLONCZELA, PERKUSJA.....	12
VII. FORTEPIAN DODATKOWY	13
VIII. INSTRUMENT DODATKOWY – AKORDEON, GITARA, SKRZYPCE, KLARNET, SAKSOFON, FLET POPRZECZNY, WIOLONCZELA, PERKUSJA.....	15
IX. ZESPÓŁ KAMERALNY.....	17
X. ZESPÓŁ INSTRUMENTALNY, ORKIESTRA.....	19
XI. CHÓR.	21
XII. GRA A VISTA.....	24

I. Założenia wstępne

1. Przedmiotowy System Oceniania jest wewnętrznym regulaminem obowiązującym w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia im. Wandy Wiłkomirskiej w Międzyrzeczu.
2. Przedmiotowy System Oceniania zawiera szereg szczegółowych rozwiązań specyficznych dla szkoły.
3. Przedmiotowy System Oceniania określa:
  - 1) cele szczegółowe oceniania;
  - 2) wymagania edukacyjne zgodne z podstawą programową i przyjętymi do realizacji programami;
  - 3) ocenianie bieżące.
4. Z przedmiotów podstawy rytmiki, wiedza o muzyce, audycje muzyczne oraz gra a vista:
  - 1) nie zadaje się pisemnych i praktyczno-technicznych prac domowych do wykonania w czasie wolnym od zajęć w klasach I-III cyklu sześcioletniego;
  - 2) nauczyciel może zadać uczniowi w klasie IV-VI cyklu sześcioletniego oraz I-IV cyklu czteroletniego pisemną lub praktyczno-techniczną pracę domową do wykonania w czasie wolnym od zajęć, jednak taka praca nie jest dla ucznia obowiązkowa i nie ustala się z niej oceny.

II. Podstawy rytmiki – kl. I-III cykl sześcioletni

1. Ogólne kryteria oceny pracy ucznia:
  - 1) systematyczne uczęszczanie na zajęcia;
  - 2) aktywność i zaangażowanie na lekcji;
  - 3) stosunek do przedmiotu;
  - 4) zasób wiadomości teoretycznych i umiejętność zastosowania ich w czynnościach praktycznych i ćwiczeniach;
  - 5) precyzja ruchów w taktowaniu i w wykonywaniu wartości rytmicznych krokami;

- 6) umiejętność szybkiej i dokładnej analizy rytmu, a następnie prawidłowego wykonania tego rytmu krokami z taktowaniem;
- 7) improwizowanie głosem lub ruchem tematów rytmicznych;
- 8) umiejętność współdziałania w grupie podczas wykonywania ćwiczeń rytmicznych;
- 9) estetyka ruchu oraz pomysłowość w doborze ruchu w interpretacjach ruchowo-przestrzennych tematów rytmicznych;
- 10) prawidłowa postawa podczas wykonywania ćwiczeń ruchowych;
- 11) poczucie tempa, metrum, dynamiki, artykulacji i umiejętność odzwierciedlenia tych elementów w improwizacji ruchowej i ćwiczeniach rytmicznych;
- 12) pamięć muzyczna i rytmiczna;
- 13) stopień koncentracji, podzielności uwagi, szybkości, precyzji, wnikliwości, konsekwencji myślenia podczas wykonywania ćwiczeń rytmicznych i ruchowych.

2. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- 1) dyktanda ruchowe i rytmiczne;
- 2) ćwiczenia rytmiczne do realizacji głosem i ruchem;
- 3) indywidualne pokazy tematów rytmicznych z taktowaniem oraz interpretacji ruchowo-przestrzennych tematów rytmicznych;
- 4) grupowe pokazy ćwiczeń rytmicznych oraz interpretacji ruchowo-przestrzennych tematów rytmicznych;
- 5) zadania domowe.

3. Przewiduje się minimum 5 ocen częściowych w pierwszym półroczu oraz minimum 5 ocen częściowych w drugim.

4. Na obniżenie oceny z rytmiki może mieć wpływ zbyt mała ilość ocen częściowych z przedmiotu spowodowana dużą absencją ucznia na zajęciach.

5. Na początku roku szkolnego uczniowie zapoznawani są z wymaganiami edukacyjnymi według realizowanego programu i poziomu klasowego z przedmiotu.

6. Kryteria oceny na poszczególne stopnie:

- 1) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
  - a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie;

- b) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
  - c) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, rozwiązuje również zadania wykraczające poza program danej klasy.
- 2) ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie;
  - b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami;
  - c) samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania.
- 3) ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy z danego przedmiotu;
  - b) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.
- 4) ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się tego przedmiotu;
  - b) rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela.
- 5) ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który: w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości i umiejętności, a braki mogą uniemożliwić uzyskanie przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki.
- 6) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu;
  - b) nie jest w stanie nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać zadania o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

III. Kształcenie słuchu – kl. I–VI cykl 6-letni; kl. I–IV cykl 4-letni

1. Ogólne kryteria oceny pracy ucznia:

- 1) systematyczne uczęszczanie na zajęcia;
- 2) aktywność i zaangażowanie na lekcji;
- 3) stosunek do przedmiotu;
- 4) zasób wiadomości teoretycznych i umiejętność zastosowania ich w czynnościach praktycznych i ćwiczeniach;
- 5) czystość intonacji przy wykonywaniu ćwiczeń (czytanie nut głosem, śpiewanie interwałów, gam, kanonów, itp);
- 6) rozpoznawanie słuchowe różnych struktur muzycznych (pochody gamowe, interwały, trójdźwięki, D⁷, tetrachordy);
- 7) poczucie tempa, metrum, dynamiki;
- 8) pamięć muzyczna;
- 9) wykonywanie rytmu (ze słuchu i z zapisu);
- 10) zapisywanie ze słuchu melodii i konstrukcji rytmicznych oraz harmonicznych;
- 11) czytanie nut w różnych kluczach solmizacją i literowo;
- 12) improwizowanie głosem lub na instrumencie, np. zdań muzycznych (tworzenie następników do poprzedników);
- 13) umiejętność realizowania pulsu metrycznego (taktowanie, wystukiwanie jednostki metrycznej) przy wykonywaniu ćwiczeń, np. solfeżowych;
- 14) dokonywanie wszechstronnej analizy (słuchowej i tekstowej) przykładów muzycznych;
- 15) praktyczne opanowanie zagadnień harmonicznych oraz harmoniczne myślenie i słyszenie;
- 16) stopień koncentracji, podzielności uwagi, szybkości, precyzji, wnikliwości, konsekwencji myślenia w tzw. myśleniu muzycznym.

2. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności.

- 1) dyktanda;
- 2) ćwiczenia solfeżowe do realizacji głosem i rytmiczne;
- 3) sprawdziany, testy;

- 4) zadania domowe;
  - 5) inne: czytanie nut, śpiewanie struktur melodycznych, m.in. gam, interwałów, trójdźwięków.
3. Przewiduje się minimum 10 ocen cząstkowych w pierwszym półroczu oraz minimum 10 ocen cząstkowych w drugim.
4. Kryteria oceny na poszczególne stopnie:
- 1) **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:
    - a) posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie;
    - b) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
    - c) wykazuje się szczególną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć;
    - d) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, rozwiązuje również zadania wykraczające poza program danej klasy;
    - e) bierze aktywny udział w konkursach z zakresu kształcenia słuchu.
  - 2) **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
    - a) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie;
    - b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami;
    - c) samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, aktywnie bierze udział w zajęciach, systematycznie pracuje.
  - 3) **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:
    - a) opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy z danego przedmiotu, co sprawia, iż nie przewiduje się problemów w dalszym kształceniu;
    - b) poprawnie stosuje zdobyte wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, umie korzystać z pomocy nauczyciela.
  - 4) **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
    - a) opanował podstawowe treści programowe w zakresie dostatecznym, co może

- oznaczać trudności w toku dalszego kształcenia;
- b) rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela, jest mało aktywny na lekcji.
- 5) **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- a) w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości i umiejętności, a braki mogą poważnie utrudnić, a nawet uniemożliwić, uzyskanie przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki;
- b) wykazuje słaby poziom elementarnych zdolności muzycznych.
- 6) **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu;
- b) nie jest w stanie, nawet z pomocą nauczyciela, rozwiązać zadania o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności;
- c) wykazuje słaby poziom elementarnych zdolności muzycznych.

IV. Audycje muzyczne – kl. V–VI cykl 6-letni; kl. III–IV cykl 4-letni (przedmiot wygasa z końcem roku szkolnego 2024/2025)

1. Ogólne kryteria oceny pracy ucznia:

- 1) aktywność i zaangażowanie ucznia podczas lekcji;
- 2) pozytywny stosunek do przedmiotu;
- 3) przygotowywanie się do lekcji;
- 4) zasób wiadomości teoretycznych (m.in. o epokach, kompozytorach);
- 5) znajomość literatury muzycznej (rozpoznawanie utworów);
- 6) interesowanie się wszelkiego rodzaju przejawami życia muzycznego w kraju oraz na świecie;
- 7) uczęszczanie na koncerty (np. Filharmonii Poznańskiej);
- 8) stopień wrażliwości na muzykę i zainteresowanie muzyką;
- 9) umiejętność obserwacji zjawisk muzycznych występujących w utworze podczas jego słuchania (np. elementów dzieła muzycznego, faktury, formy);
- 10) wykonywanie prac domowych;

- 11) staranne prowadzenie zeszytu;
  - 12) czytanie prasy i książek o tematyce muzycznej;
  - 13) udział w konkursach;
  - 14) inicjatywa własna ucznia, np. samodzielne przygotowanie lekcji;
  - 15) umiejętność rozróżniania barw instrumentów muzycznych, głosów ludzkich, zespołów wykonawczych.
2. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:
- 1) sprawdziany, testy;
  - 2) prace pisemne;
  - 3) zadania domowe;
  - 4) wypowiedź ustna.
3. Przewiduje się minimum 4 oceny cząstkowe w półroczu.
4. Uczeń, który nie pisał sprawdzianu lub testu z powodu nieobecności, musi go zaliczyć w terminie ustalonym z nauczycielem.
5. Uczeń, który nie był obecny na zajęciach, zobowiązany jest do uzupełnienia ewentualnych notatek z lekcji w zeszycie.
6. Kryteria oceny na poszczególne stopnie:
- 1) **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:
    - a) bierze aktywny udział w konkursach z wiedzy muzycznej;
    - b) często uczestniczy w koncertach pozaszkolnych;
    - c) posiada umiejętność zredagowania samodzielnej recenzji dotyczącej wysłuchanego koncertu;
    - d) wykazuje zainteresowania muzyczne wybiegające poza treści nauczania;
    - e) opanował przerobiony materiał nauczania.
  - 2) **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
    - a) swobodnie wypowiada się w zakresie poznanych treści programowych, potrafi wyciągać wnioski;
    - b) posiada umiejętność syntezy i kojarzenia wiadomości;
    - c) jest aktywny na zajęciach;
    - d) bierze udział w zajęciach;
    - e) pracuje systematycznie;
    - f) realizuje wszystkie zadania;

- g) bezbłędnie rozpoznaje utwory w testach słuchowych.
- 3) **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował materiał nauczania w stopniu dobrym;
  - b) posiada umiejętność korzystania z pomocy nauczyciela i rozwinięcia wypowiedzi;
  - c) jest aktywny podczas lekcji;
  - d) prawidłowo wykonuje powierzone zadania;
  - e) posiada znajomość literatury poznanej na zajęciach.
- 4) **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował w stopniu dostatecznym treści programowe;
  - b) jest mało aktywny na lekcji;
  - c) opanował literaturę muzyczną w stopniu dostatecznym.
- 5) **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym;
  - b) wykazuje tylko sporadyczną aktywność na zajęciach;
  - c) posiada wyrywkową znajomość literatury muzycznej;
  - d) nie posiada swobody w wypowiedziach i analizie słuchowej.
- 6) **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował minimum zagadnień objętych programem nauczania;
  - b) nie wykazuje aktywności na zajęciach;
  - c) posiada ogromne braki w wiedzy teoretycznej;
  - d) wykazuje się nieznanymi podstawowej literatury muzycznej niekwalifikującą ucznia do promowania do następnej klasy.

V. Wiedza o muzyce – klasy IV-VI cykl sześcioletni, klasy II cykl czteroletni

1. Ogólne kryteria oceny pracy ucznia:

- 1) aktywność i zaangażowanie ucznia podczas lekcji;
- 2) pozytywny stosunek do przedmiotu;
- 3) przygotowywanie się do lekcji;
- 4) zasób wiadomości teoretycznych (m.in. o epokach, kompozytorach);
- 5) znajomość literatury muzycznej (rozpoznawanie utworów);

- 6) interesowanie się wszelkiego rodzaju przejawami życia muzycznego w kraju oraz na świecie;
- 7) uczęszczanie na koncerty (np. Filharmonii Poznańskiej);
- 8) stopień wrażliwości na muzykę i zainteresowanie muzyką;
- 9) umiejętność obserwacji zjawisk muzycznych występujących w utworze podczas jego słuchania (np. elementów dzieła muzycznego, faktury, formy);
- 10) wykonywanie prac domowych;
- 11) staranne prowadzenie zeszytu;
- 12) czytanie prasy i książek o tematyce muzycznej;
- 13) udział w konkursach;
- 14) inicjatywa własna ucznia, np. samodzielne przygotowanie lekcji;
- 15) umiejętność rozróżniania barw instrumentów muzycznych, głosów ludzkich, zespołów wykonawczych.

2. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- 1) sprawdziany, testy;
- 2) prace pisemne;
- 3) zadania domowe;
- 4) wypowiedź ustna.

3. Przewiduje się minimum 4 oceny cząstkowe w półroczu.

4. Uczeń, który nie pisał sprawdzianu lub testu z powodu nieobecności, musi go zaliczyć w terminie ustalonym z nauczycielem.

5. Uczeń, który nie był obecny na zajęciach, zobowiązany jest do uzupełnienia ewentualnych notatek z lekcji w zeszycie.

6. Kryteria oceny na poszczególne stopnie:

1) **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

- a) bierze aktywny udział w konkursach z wiedzy muzycznej;
- b) często uczestniczy w koncertach pozaszkolnych;
- c) posiada umiejętność zredagowania samodzielnej recenzji dotyczącej wystuchanego koncertu;
- d) wykazuje zainteresowania muzyczne wybiegające poza treści nauczania;
- e) opanował przerobiony materiał nauczania.

- 2) **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- a) swobodnie wypowiada się w zakresie poznanych treści programowych, potrafi wyciągać wnioski;
  - b) posiada umiejętność syntezy i kojarzenia wiadomości;
  - c) jest aktywny na zajęciach;
  - d) bierze udział w zajęciach;
  - e) pracuje systematycznie;
  - f) realizuje wszystkie zadania;
  - g) bezbłędnie rozpoznaje utwory w testach słuchowych.
- 3) **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował materiał nauczania w stopniu dobrym;
  - b) posiada umiejętność korzystania z pomocy nauczyciela i rozwinięcia wypowiedzi;
  - c) jest aktywny podczas lekcji;
  - d) prawidłowo wykonuje powierzone zadania;
  - e) posiada znajomość literatury poznanej na zajęciach.
- 4) **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował w stopniu dostatecznym treści programowe;
  - b) jest mało aktywny na lekcji;
  - c) opanował literaturę muzyczną w stopniu dostatecznym.
- 5) **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym;
  - b) wykazuje tylko sporadyczną aktywność na zajęciach;
  - c) posiada wyrywkową znajomość literatury muzycznej;
  - d) nie posiada swobody w wypowiedziach i analizie słuchowej.
- 6) **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował minimum zagadnień objętych programem nauczania;
  - b) nie wykazuje aktywności na zajęciach;
  - c) posiada ogromne braki w wiedzy teoretycznej;
  - d) wykazuje się nieznajomością podstawowej literatury muzycznej niekwalifikującą ucznia do promowania do następnej klasy.

VI. Instrument główny – fortepian, akordeon, gitara, skrzypce, klarnet, saksofon, flet poprzeczny, wiolonczela, perkusja

1. Wszystkich uczniów, poza uczniami klas pierwszych, w ciągu roku szkolnego obowiązuje jedna prezentacja śródroczna, jedno przesłuchanie techniczne i egzamin promocyjny lub – w przypadku uczniów kończących szkołę - egzamin końcowy.
2. Zakres programu egzaminu i szczegółowe wymagania edukacyjne dla każdej z klas są określone w przyjętym w szkole programie nauczania. Uczniowie klas pierwszych, na koniec roku szkolnego, przystępują do badania umiejętności.
3. Uczeń otrzymuje minimum 10 ocen bieżących w półroczu za przygotowanie do zajęć lub pracę na lekcji.
4. Kryteria ocen egzaminacyjnych dla uczniów instrumentu głównego:
  - 1) **ocenę celującą (6)** – otrzymuje uczeń, który:
    - a) posiada bardzo wysoki poziom wiedzy i umiejętności techniczno-wykonawczych;
    - b) realizuje wszystkie elementy dzieła muzycznego na bardzo wysokim poziomie (rytm, dynamika, artykulacja, agogika, itp.);
    - c) bardzo dobrze opanował utwory muzyczne pod względem pamięciowym w wymaganym zakresie;
    - d) cechuje się dużą swobodą wykonawczą;
    - e) ciekawie i stylowo interpretuje utwory, dbając o niezaburzony tok narracyjny;
    - f) bierze udział w koncertach szkolnych, pozaszkolnych oraz jest laureatem konkursów zewnętrznych.
  - 2) **ocenę bardzo dobrą (5)** – otrzymuje uczeń, który:
    - a) opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony w programie nauczania danej klasy;
    - b) posiadał wysoki poziom umiejętności techniczno-wykonawczych;
    - c) opanował repertuar na pamięć w wymaganym zakresie;

- d) w stopniu bardzo dobrym realizuje elementy muzyczne (rytm, dynamika, artykulacja, tempo, itp.);
  - e) ciekawie i stylowo interpretuje utwory muzyczne;
  - f) dodatkowym argumentem do wystawienia oceny bardzo dobrej jest udział ucznia w koncertach i konkursach szkolnych i pozaszkolnych.
- 3) **ocenę dobrą (4)** – otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował w stopniu dobrym zakres wiedzy i umiejętności określony w programie nauczania danej klasy;
  - b) cechuje się warsztatem gry umożliwiającym prawidłowe wykonanie utworów pod względem technicznym i muzycznym;
  - c) wykazuje predyspozycje do doskonalenia swoich umiejętności w przyszłości.
- 4) **ocenę dostateczną (3)** – otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował podstawowy zakres wiedzy i umiejętności określony w programie danej klasy;
  - b) gra z wyraźnymi błędami technicznymi i muzycznymi;
  - c) grając, skupia się tylko na realizacji tekstu nutowego kosztem interpretacji;
  - d) posiada zakres umiejętności pozwalający na uzupełnienie istniejących braków.
- 5) **ocenę dopuszczającą (2)** oraz **ocenę niedostateczną (1)** – otrzymuje uczeń, który nie spełnił warunków niezbędnych do uzyskania oceny dostatecznej. Są to oceny niedające promocji do następnej klasy.

VII. Fortepian dodatkowy

1. Przewiduje się minimum 8 ocen bieżących w półroczu.
2. Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej i rocznej jest systematyczna praca i przygotowywanie się ucznia do zajęć. Ocenę wystawia nauczyciel prowadzący zajęcia.

3. Kryteria ocen dla uczniów instrumentu dodatkowego:

1) **ocenę celującą (6)** – otrzymuje uczeń, który:

- a) posiada bardzo wysoki poziom wiedzy i umiejętności techniczno-wykonawczych, znacznie wykraczający poza program nauczania w danej klasie;
- b) realizuje wszystkie elementy dzieła muzycznego na bardzo wysokim poziomie (rytm, dynamika, artykulacja, agogika, itp.);
- c) cechuje się dużą swobodą wykonawczą;
- d) ciekawie i stylowo interpretuje utwory, dbając o niezaburzony tok narracyjny;
- e) bierze udział w życiu koncertowym szkoły.

2) **ocenę bardzo dobrą (5)** – otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony w programie nauczania danej klasy;
- b) posiadał wysoki poziom umiejętności techniczno-wykonawczych;
- c) w stopniu bardzo dobrym realizuje elementy muzyczne (rytm, dynamika, artykulacja, tempo, itp.);

3) **ocenę dobrą (4)** – otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w stopniu dobrym zakres wiedzy i umiejętności określony w programie nauczania danej klasy;
- b) cechuje się warsztatem gry umożliwiającym prawidłowe wykonanie utworów pod względem technicznym i muzycznym;
- c) wykazuje predyspozycje do doskonalenia swoich umiejętności w przyszłości;

4) **ocenę dostateczną (3)** – otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował podstawowy zakres wiedzy i umiejętności określony w programie danej klasy;
- b) gra z wyraźnymi błędami technicznymi i muzycznymi;
- c) grając, skupia się tylko na realizacji tekstu nutowego kosztem interpretacji;
- d) posiada zakres umiejętności pozwalający na uzupełnienie istniejących braków.

- 5) **ocenę dopuszczającą (2)** – otrzymuje uczeń, który:
- a) zrealizował obowiązujący materiał, jednak w stopniu niezadowolającym;
  - b) gra utwory w bardzo wolnych tempach z wyraźnymi błędami tekstowymi;
  - c) słabo czyta nuty;
  - d) wykazuje wyraźne braki w pracy aparatu gry;
  - e) rokuje nadzieję na poprawę.
- 6) **ocenę niedostateczną (1)** – otrzymuje uczeń, który nie spełnił warunków niezbędnych do uzyskania oceny dopuszczającej, w szczególności nie zrealizował obowiązującego materiału określonego programem nauczania. Jest to ocena nie dająca promocji do następnej klasy.

VIII. Instrument dodatkowy – akordeon, gitara, skrzypce, klarnet, saksofon, flet poprzeczny, wiolonczela, perkusja

1. Przewiduje się minimum 8 ocen bieżących w półroczu.
2. Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej i rocznej jest systematyczna praca i przygotowywanie się ucznia do zajęć. Ocenę wystawia nauczyciel prowadzący zajęcia.
3. Kryteria ocen dla uczniów instrumentu dodatkowego:
  - 1) **ocenę celującą (6)** – otrzymuje uczeń, który:
    - a) posiada bardzo wysoki poziom wiedzy i umiejętności techniczno-wykonawczych, znacznie wykraczający poza program nauczania w danej klasie;
    - b) realizuje wszystkie elementy dzieła muzycznego na bardzo wysokim poziomie (rytm, dynamika, artykulacja, agogika, itp.);
    - c) cechuje się dużą swobodą wykonawczą;
    - d) ciekawie i stylowo interpretuje utwory, dbając o niezaburzony tok narracyjny;
    - e) bierze udział w życiu koncertowym szkoły.

- 2) **ocenę bardzo dobrą (5)** – otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony w programie nauczania danej klasy;
  - b) posiadał wysoki poziom umiejętności techniczno-wykonawczych;
  - c) w stopniu bardzo dobrym realizuje elementy muzyczne (rytm, dynamika, artykulacja, tempo, itp.).
- 3) **ocenę dobrą (4)** – otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował w stopniu dobrym zakres wiedzy i umiejętności określony w programie nauczania danej klasy;
  - b) cechuje się warszatem gry umożliwiającym prawidłowe wykonanie utworów pod względem technicznym i muzycznym;
  - c) wykazuje predyspozycje do doskonalenia swoich umiejętności w przyszłości.
- 4) **ocenę dostateczną (3)** – otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował podstawowy zakres wiedzy i umiejętności określony w programie danej klasy;
  - b) gra z wyraźnymi błędami technicznymi i muzycznymi;
  - c) grając, skupia się tylko na realizacji tekstu nutowego kosztem interpretacji;
  - d) posiada zakres umiejętności pozwalający na uzupełnienie istniejących braków.
- 5) **ocenę dopuszczającą (2)** – otrzymuje uczeń, który:
- a) zrealizował obowiązujący materiał, jednak w stopniu niezadowolającym;
  - b) gra utwory w bardzo wolnych tempach z wyraźnymi błędami tekstowymi;
  - c) słabo czyta nuty;
  - d) wykazuje wyraźne braki w pracy aparatu gry;
  - e) rokuje nadzieję na poprawę.

- 6) **ocenę niedostateczną (1)** – otrzymuje uczeń, który nie spełnił warunków niezbędnych do uzyskania oceny dopuszczającej, w szczególności nie zrealizował obowiązującego materiału określonego programem nauczania. Jest to ocena nie dająca promocji do następnej klasy.

IX. Zespół kameralny

1. Kryteria oceniania (czynności i zadania dla ucznia):
  - 1) opanowanie podstawowych sposobów artykulacji, agogiki, dynamiki oraz frazowania;
  - 2) rozwijanie umiejętności dokonywania właściwej samooceny wykonywanego utworu;
  - 3) zdobycie umiejętności koncentrowania się i pokonywania tremy oraz przyswojenie podstawowych elementów obycia estradowego;
  - 4) rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy oraz korekty własnych błędów;
  - 5) rozwijanie umiejętności czytania nut;
  - 6) zapamiętywanie i realizowanie wskazówek nauczyciela dotyczących sposobów ćwiczenia na próbach i w domu;
  - 7) nauka wzajemnej obserwacji podczas grania zespołowego ze szczególnym zwróceniem uwagi na kontrolę pulsu oraz odpowiednią koncentrację uwagi;
  - 8) integracja dzieci i młodzieży w ramach zespołu kameralnego.
2. Przewiduje się minimum 5 ocen cząstkowych w półroczu.
3. Wymagania na poszczególne stopnie (poziom realizacji kryteriów):
  - 1) **ocena celująca (6)**
    - a) bezbłędne i wzorowe wykonawstwo wszystkich elementów muzycznych zawartych w utworach z uwzględnieniem prawidłowej artykulacji, agogiki, dynamiki i frazowania;
    - b) uczestnictwo we wszystkich koncertach i imprezach;
    - c) koncentracja i zaangażowanie w grze na próbach i na koncertach;

- d) umiejętność współpracy w zespole;
- e) umiejętność pokonywania tremy oraz ogólny wyraz artystyczny.

2) ocena bardzo dobra (5)

- a) prawidłowe wykonawstwo wszystkich elementów muzycznych zawartych w utworach;
- b) uczestnictwo we wszystkich koncertach i imprezach;
- c) koncentracja i zaangażowanie w grze na próbach i na koncertach;
- d) umiejętność pokonywania tremy oraz ogólny wyraz artystyczny.

3) ocena dobra (4)

- a) dbałość o prawidłowe wykonawstwo wszystkich elementów muzycznych zawartych w utworach;
- b) uczeń bierze udział w koncertach i imprezach muzycznych;
- c) uczeń pokonuje w większości problemy techniczne, pracuje nad koncentracją;
- d) zaangażowanie ucznia podczas prób polega na wypełnianiu uwag dotyczących interpretacji utworu.

4) ocena dostateczna (3)

- a) uczeń stara się prawidłowo wykonać elementy muzyczne zawarte w utworach
- b) uczeń stara się pokonywać problemy techniczne;
- c) uczeń nie opuszcza prób i uczestniczy w koncertach;
- d) koncentracja ucznia pomaga w pokonywaniu trudności technicznych;
- e) uczeń stara się na miarę swoich możliwości rozwijać umiejętność współpracy w zespole.

5) ocena dopuszczająca (2)

- a) uczeń prawidłowo wykonuje tylko podstawowe elementy muzyczne zawarte w utworach, takie jak melodia, rytm;
- b) uczeń podczas wykonania utworu słabo się koncentruje i często gubi w zapisie nutowym.

- 6) **ocenę niedostateczną (1)** – otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności, a braki uniemożliwiają dalsze uzyskiwanie z tego przedmiotu oceny pozytywnej. Uczeń nie potrafi współpracować w zespole, opuszcza zajęcia.

X. Zespół instrumentalny, orkiestra

1. Kryteria oceniania (czynności i zadania dla ucznia):
  - 1) aktywność podczas zajęć;
  - 2) opanowanie wymaganych umiejętności;
  - 3) przygotowywanie się do prób;
  - 4) reagowanie na gesty dyrygenta;
  - 5) udział w koncertach;
  - 6) dyscyplina wykonawstwa zespołowego;
  - 7) postawa i stosunek ucznia do pracy w zespole w ciągu całego roku;
  - 8) poszanowanie materiałów i sprzętu szkolnego.
2. Przewiduje się 5 ocen cząstkowych w półroczu.
3. Wymagania na poszczególne stopnie (poziom realizacji kryteriów):
  - 1) **celujący**
    - a) wysokiej jakości wykonawstwo wszystkich elementów muzycznych zawartych w utworach z uwzględnieniem prawidłowej artykulacji, agogiki, dynamiki i frazowania;
    - b) uczestnictwo we wszystkich koncertach i imprezach;
    - c) wysoka aktywność wykonawcza i zaangażowanie na próbach oraz koncertach;
    - d) umiejętność gry z precyzyjną intonacją jako podstawowego warunku prawidłowej realizacji gry zespołowej;
    - e) wysoka umiejętność współpracy z członkami zespołu i słyszenia innych;

- f) umiejętność gry z precyzyjną rytmiką i orientacją w przebiegu poszczególnych głosów;
- g) znajomość literatury kameralnej z różnych epok;
- h) umiejętność pokonywania tremy oraz wysoka kultura osobista.

2) bardzo dobry

- a) prawidłowe wykonawstwo wszystkich elementów muzycznych zawartych w utworach;
- b) uczestnictwo we wszystkich koncertach i imprezach;
- c) duża aktywność wykonawcza i zaangażowanie na próbach oraz koncertach;
- d) umiejętność gry z dobrą intonacją jako podstawowego warunku prawidłowej realizacji gry zespołowej;
- e) umiejętność współpracy z członkami zespołu i słyszenia innych;
- f) umiejętność gry z precyzyjną rytmiką i orientacją w przebiegu poszczególnych głosów;
- g) umiejętność pokonywania tremy oraz ogólny wyraz artystyczny.

3) dobry

- a) dbałość o prawidłowe wykonawstwo wszystkich elementów muzycznych zawartych w utworach;
- b) uczeń bierze udział w koncertach i imprezach muzycznych;
- c) uczeń pokonuje w większości problemy techniczne, pracuje nad koncentracją;
- d) zaangażowanie ucznia podczas prób polega na wypełnianiu uwag dotyczących interpretacji utworu.

4) dostateczny

- a) uczeń stara się prawidłowo wykonać elementy muzyczne zawarte w utworach;
- b) uczeń stara się pokonywać problemy techniczne;
- c) uczeń nie opuszcza prób i uczestniczy w koncertach;
- d) koncentracja ucznia pomaga w pokonywaniu trudności technicznych;

- e) uczeń stara się na miarę swoich możliwości rozwijać umiejętność współpracy w zespole.
- 5) **dopuszczający**
- a) uczeń prawidłowo wykonuje tylko podstawowe elementy muzyczne zawarte w utworach takie jak melodia, rytm;
  - b) uczeń podczas wykonania utworu słabo się koncentruje i często gubi w zapisie nutowym.
- 6) **niedostateczny**
- a) uczeń nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie z tego przedmiotu oceny pozytywnej;
  - b) nie potrafi współpracować w zespole;
  - c) opuszcza zajęcia.

XI. Chór

1. Warunki uzyskiwania ocen bieżących i śródrocznych:
  - 1) głównym warunkiem uzyskiwania ocen cząstkowych i śródrocznych jest obecność na zajęciach, przesłuchaniach, koncertach;
  - 2) uczeń powinien przestrzegać wyznaczonych terminów przesłuchań;
  - 3) klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się na zakończenie I półrocza. Podstawą klasyfikowania ucznia z przedmiotu powinny być co najmniej trzy oceny cząstkowe;
  - 4) klasyfikowanie roczne obejmuje osiągnięcia i podsumowuje pracę w I i II półroczu roku szkolnego;
  - 5) udział i uzyskiwanie wyników na festiwalach i konkursach wpływa pozytywnie na ocenę śródroczną i roczną.
2. Warunki poprawy swoich wyników:
  - 1) w razie uzyskania negatywnej bądź niezadowolającej oceny z przesłuchania, uczeń może ją poprawić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;

2) każda ocena może być poprawiana tylko jeden raz w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

3. Kryteria oceniania (czynności i zadania dla ucznia):

- 1) ogólna muzykalność i poczucie estetyczne;
- 2) dyscyplina artystyczna oraz poczucie odpowiedzialności;
- 3) wrażliwość na jakość i barwę dźwięku (intonacja) oraz umiejętność jej kontrolowania;
- 4) naturalne frazowanie;
- 5) czytanie nut a vista głosem;
- 6) prawidłowa emisja głosu (oddech, rezonans, dykcja) znajomość i zastosowanie;
- 7) występy estradowe – udział w koncertach;
- 8) frekwencja na zajęciach;
- 9) zaangażowanie w pracę na próbach;
- 10) znajomość i wykonanie repertuaru przewidzianego na dany rok nauki.

4. Wymagania na poszczególne stopnie (poziom realizacji kryteriów):

1) **ocena celująca (6)**

- a) wzorcowe wykonawstwo wszystkich elementów muzycznych zawartych w śpiewanych utworach;
- b) wzorcowe opanowanie problemów technicznych i wokalnych śpiewanych utworów;
- c) uczestnictwo we wszystkich koncertach i imprezach;
- d) koncentracja i zaangażowanie ucznia w śpiewie na próbach i koncertach;
- e) umiejętność współpracy w grupie śpiewaczej.

2) **ocena bardzo dobra (5)**

- a) prawidłowe wykonawstwo wszystkich elementów muzycznych zawartych w kompozycji;

- b) prawidłowe opanowanie problemów technicznych i wokalnych;
- c) uczestnictwo ucznia w koncertach, do których zostanie zakwalifikowany;
- d) koncentracja i zaangażowanie ucznia podczas śpiewu;
- e) umiejętność pracy w grupie śpiewaczej.

3) ocena dobra (4)

- a) dbałość o prawidłowe wykonawstwo wszystkich elementów muzycznych zawartych w kompozycji;
- b) uczeń stara się opanować problemy techniczne i wokalne w stopniu dobrym;
- c) uczestnictwo ucznia w wybranych koncertach;
- d) zaangażowanie ucznia podczas prób polegające na wypełnianiu w miarę wokalnych możliwości wszelkich uwag dotyczących interpretacji utworu;
- e) umiejętność śpiewania w grupie.

4) ocena dostateczna (3)

- a) uczeń stara się prawidłowo wykonać elementy muzyczne kompozycji;
- b) uczeń stara się opanować i rozwijać umiejętności wokalne i techniczne w stopniu dostatecznym;
- c) koncentracja ucznia pomagająca rozwinąć jego zdolności wokalne;
- d) dostateczna umiejętność pracy w grupie śpiewaczej.

5) ocena dopuszczająca (2)

- a) uczeń prawidłowo wykonuje tylko podstawowe elementy muzyczne zawarte w kompozycji (melodia, rytm);
- b) słaba koncentracja ucznia i częste gubienie się w zapisie nutowym podczas wykonania utworu;
- c) uczeń nie bierze udziału w koncertach.

6) ocena niedostateczna (1) – uczeń nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności, a braki uniemożliwiają uzyskanie pozytywnej oceny z tego przedmiotu.

5. Dodatkowe zadania podlegające ocenie.

Uczeń może zostać dodatkowo oceniony za wszelkie pozytywne przejawy aktywności podczas prób oraz za wykazanie się inicjatywą przy organizacji koncertów lub uczestniczeniu w dodatkowych przedsięwzięciach i imprezach wokalnych na terenie szkoły bądź poza nią.

6. Częstotliwość wystawiania ocen.

Ze względu na specyfikę zajęć, częstotliwość wystawiania ocen cząstkowych zależy od ilości koncertów w danym okresie, które pociągają za sobą konieczność przeprowadzenia ocenianych przesłuchań.

7. Warunki nadrobienia braków z przyczyn losowych.

- 1) w przypadku szczególnych sytuacji nauczyciel w porozumieniu z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami) rozstrzyga indywidualnie zakres i formę nadrobienia zaległości;
- 2) w takim przypadku uczeń dostaje komplet nut do samodzielnego przygotowania w domu i zalicza przygotowany repertuar w terminie ustalonym przez nauczyciela prowadzącego.

XII. Gra a vista

1. Przewiduje się minimum 8 ocen bieżących w półroczu.

2. Ocenie podlegają:

- 1) utrzymanie pulsacji;
- 2) zgodność z zapisem nutowym;
- 3) zachowanie ciągłości gry;
- 4) precyzja wykonania melodii i rytmu.

3. Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej i rocznej jest systematyczna praca ucznia na lekcji i odrabianie zadań domowych w zakresie czytania a vista. Ocenę wystawia nauczyciel prowadzący zajęcia.

4. Kryteria ocen dla uczniów instrumentu dodatkowego:

1) **ocenę celującą (6)** – otrzymuje uczeń, który:

- a) posiada bardzo wysoki poziom wiedzy i umiejętności techniczno-wykonawczych usprawniających grę a vista;
- b) samodzielnie i prawidłowo analizuje tekst muzyczny przed jego odczytaniem;
- c) bardzo swobodnie czyta tekst muzyczny realizując przy tym wszystkie elementy dzieła muzycznego (rytm, dynamika, artykulacja, agogika, itp.);
- d) cechuje się dużą swobodą wykonawczą;
- e) systematycznie odrabia zadania domowe i aktywnie uczestniczy w lekcjach.

2) **ocenę bardzo dobrą (5)** – otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony w programie nauczania danej klasy;
- b) posiadał wysoki poziom umiejętności techniczno-wykonawczych;
- c) w stopniu bardzo dobrym realizuje elementy muzyczne (rytm, dynamika, artykulacja, tempo, itp.);
- d) sprawnie czyta nuty.

3) **ocenę dobrą (4)** – otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w stopniu dobrym zakres wiedzy i umiejętności;
- b) cechuje się warsztatem gry umożliwiającym prawidłowe wykonanie utworów pod względem technicznym i muzycznym;
- c) realizuje większość najważniejszych elementów dzieła muzycznego podczas gry a vista;
- d) systematycznie przygotowuje zadania domowe i uczestniczy w zajęciach;
- e) sprawnie czyta nuty w tempie umiarkowanym;
- f) wykazuje predyspozycje do doskonalenia swoich umiejętności w przyszłości;

4) **Ocenę dostateczną (3)** – otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował podstawowy zakres wiedzy i umiejętności;

- b) gra z wyraźnymi błędami technicznymi i muzycznymi;
  - c) grając a vista skupia się tylko na realizacji tekstu nutowego kosztem takich elementów dzieła muzycznego jak artykulacja, dynamika, agogika;
  - d) w miarę sprawnie czyta nuty w tempie wolnym;
  - e) w miarę systematycznie uczestniczy w zajęciach i odrabia zadania domowe;
  - f) posiada zakres umiejętności pozwalający na uzupełnienie istniejących braków.
- 5) **ocenę dopuszczającą (2)** – otrzymuje uczeń, który:
- a) zrealizował obowiązujący materiał, jednak w stopniu niezadowalającym;
  - b) gra utwory a vista w bardzo wolnych tempach z wyraźnymi błędami tekstowymi;
  - c) słabo czyta nuty;
  - d) nie dba o elementy dzieła muzycznego;
  - e) wykazuje wyraźne braki w pracy aparatu gry;
  - f) rokuje nadzieję na poprawę.
- 6) **ocenę niedostateczną (1)** – otrzymuje uczeń, który nie spełnił warunków niezbędnych do uzyskania oceny dopuszczającej, w szczególności nie zrealizował obowiązującego materiału określonego programem nauczania. Jest to ocena nie dająca promocji do następnej klasy.